

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Ved betænkning nr. 981/1983 om håndhævelse af bygge- og miljølovgivningen har det af boligministeren og miljøministeren den 30. juli 1981 nedsatte udvalg afsluttet de overvejelser, der er foranlediget af den aktuelle debat om overholdelsen af bygge- og miljølovgivningen.

Socialistisk folkeparti har tidligere gennem lovforslag om strafansvar for folkevalgte medlemmer af kommunalbestyrelser og amtsråd samt ved lovforslag om ændringer i forældelsesreglerne for miljøforbrydelser (se Folketingstidende 1982-83, forhandlingerne sp. 1484 og 2286, 1482 og 2268 samt tillæg A 1129 og 1113), peget på visse grundlæggende problemsæt, der også behandles i nogen udstrækning i betænkningen. Navnlige gælder det imidlertid spørgsmålet om ansvar for medlemmer af de kommunale råd, der er behandlet i det af indenrigsministeren den 10. juli 1981 nedsatte udvalg (ansvarsplaceringsudvalget) og i det af miljøministeren den 22. februar 1984 fremsatte forslag om håndhævelse af forskellige bestemmelser i miljø- og planlægningslovgivningen.

Det er væsentligt for forslagsstillerne, at dette forslag til folketingsbeslutning ses i nøje sammenhæng med disse lovforslag, således at navnlig de uløste problemer i forbindelse med efterforskning og påtale i miljø- og bygge- og miljølovgivningen hermed finder deres løsning, og at der sikres en samlet indsats til forbedring og afklaring af retshåndhævelsen i disse sager.

Betænkningen gennemgår bl.a. to hovedproblemområder i retshåndhævelsesproblematikken. Dels tilsynsmyndighedernes opgaver, herunder også de beføjelser, der kan afledes af tilsynsvirkomheden, og dels den retsforfølgning, der finder sted gennem efterforskning, påtale og domstolsbehandling.

For så vidt angår problemerne omkring tilsynet foreslår udvalget i det væsentligste en lovfæstelse af allerede gældende, men uskrevne forvaltningsretlige regler, ligesom bindende forhåndsbesked og forbedrede samarbejdsmuligheder med politi og

anklagemyndighed formodes at præcisere og tydeliggøre forvaltningsmyndighedernes virksomhed på bygge- og miljølovsområdet. Videre stilles forslag om, at der skabes lovhjemmel for, i hvilket omfang forvaltningsmyndighederne skal indgive politianmeldelser ved overtrædelser af bygge- og miljølovgivningen, samt hjemmel for udfærdigelse af bindende forskrifter for forvaltningsmyndighedernes samarbejde med politi og anklagemyndighed i forbindelse med straffesagernes efterforskning og udfærdigelse af anlageskrift.

Forslagsstillerne finder, at disse forslag udgør en helt nødvendig forudsætning for en mere effektiv retshåndhævelse på bygge- og miljøområdet, men forslagsstillerne finder samtidig, at betænkningens forslag om styrkelse af politiets indsigt i sagsområdet forekommer utilstrækkeligt. Det forekommer helt afgørende, at arbejdet med efterforskning og tiltalerejsning i disse sager styrkes betydeligt. I modsat fald må det forventes, at domstolene vil fortsætte den hidtil meget liberale praksis ved behandlingen af bygge- og miljølovsovertrædelser. Dette gælder i særlig grad sikringen af beviser, idet domstolene har afvist kritik af domspraksis med utilstrækkelig bevisførelse fra anklagemyndighedens side, jfr. Jyllands-Posten den 6. december 1981.

Efter forslagsstillerne opfattelse kan en sådan bevissikring kun ske ved oprettelse af en specialenhet, således som det også foreslås i en mindretalsudtalelse i betænkningen. Betænkningens argumenter herimod er blandt andet, at etablering af en specialenhet er urealistisk, fordi der er forbundet betydelige administrative og økonomiske fordele med at udnytte den ekspertise, der er til stede hos forvaltningsmyndighederne. Efter forslagsstillerne opfattelse er det åbenbart, at samarbejdet mellem efterforskning og forvaltningsmyndighederne må styrkes. Det må imidlertid være en væsentlig forudsætning for dette samarbejde, at politi og anklagemyndighed uden at blive indblandet i eventuelle loyalitetskonflikter i forholdet mellem lokale og regionale folkevalgte forvaltningsmyndigheder og disses personale har adgang til sag-